

2023елның «23» гыйнвары

3 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында нигезләмә хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының "Александр авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне (кушымта нигезендә) расларга.

2. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Александр
авыл жирлеге Советы рәисе
вазыйфаларын башкаручы**

Ю.Г.Трифопова

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмә контроль органы Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл җирлеге территориясен, законнар белән аларны бозган өчен административ һәм җаваплылыкның башка төрләре каралган, төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, гражданнар тарафыннан үтәү эшчәнлеген оештыру һәм башкару кагыйдәләрен билгели.

1.2. Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне үтәү, шул исәптән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар тарафыннан үтәү муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль Лаеш муниципаль районының Александр авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегенә җитәкчелегән Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе башкара.

1.5. Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар исемлегенә контроль органының күрсәтмә акты (алга таба - инспекторлар) белән билгеләнә.

1.6. Шул ук контроль объектларына карата профилактик чаралар үткәргән вазыйфаи затлар тарафыннан контроль (күзәтчелек) чаралары үткәргү тыела.

1.7. Инспекторларның хокуклары һәм бурычлары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясы (алга таба - 248-ФЗ Федераль законы) белән регламентлана.

1.8. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле максатларда контроль орган документлар һәм (яисә) алар карамагында шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган башка органнардан, шул исәптән электрон рәвештә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, белешмәләр булган оешмалардан түләүсез нигездә документларны һәм (яисә) белешмәләр ала.

Документларны һәм (яисә) белешмәләренә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тапшыру, мәгълүматны ачу, шул исәптән N 248-ФЗ Федераль законында каралган очрақларда элекке документлар һәм (яисә)

белешмэлэр белән танышу дәүләт һәм башка сакланучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

1.9. Муниципаль контроль объектлары түбәндәгеләр:

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр үтәлергә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольлек итүче затларга карата куела торган гамәлләр (гамәл кылмау);

- биналар, биналар, корымалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, жир һәм урман кишәрлекләрен, жиһазлар, жайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары һәм контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм (яисә) алардан файдалана торган һәм төзекләндерү өлкәсендә зарури таләпләр куела торган башка объектлар (алга таба - житештерү объектлары).

2. Зыян (зыян) китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясе):

шактый куркыныч;

уртача куркыныч;

жиңелчә дәрәжәдәге куркынычлык;

түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары элегә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.»;

2.4. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган куркыныч критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы булып контроль объектынның параметрларына туры килү яисә килмәве тора, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозу дип саналмый, ләкин закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булуын югары дәрәжәдә раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлегә элегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасында билгеләнгән.

2.6. Контроль объектын билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәртү турында белешмәләр кәргән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектның куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрен уздыра:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүне игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга хәбәр итү.

3.1.1. Контроль орган «Интернет» чөлтәрөндәге рәсми сайтында (алга таба – рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы һәм башка кызыксынган затларга мәгълүмат житкерүне гамәлгә ашыра.

Контроль орган Лаеш муниципаль районының "Интернет" чөлтәрөндәге рәсми сайтында 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешөндә билгеләнгән белешмәләрне урнаштыра һәм аны актуаль хәлдә тота.

3.1.2. Муниципаль контрольне оештыруның һәм уздыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү ел саен гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре белән доклад эзерләүне тәмин итә (алга таба - доклад).

Контроль орган доклад проекты буенча гавами фикер алышуны тәмин итә.

Доклад контроль органы житәкчөсе тарафыннан раслана һәм рәсми сайтта ел саен, хокук куллану практикасын гомумиләштерү елыннан соң килүче елның 30 гыйнварыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.2. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турындагы кисәтүне игълан итү.

3.2.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүне (алга таба - кисәтү) игълан итә, әгәр мәжбүри таләпләрне бозуның эзерләнә торган очраклары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китергән йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудырган, һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү чараларын күрөргә тәкдим итә.

3.2.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсөш министрлыгының "Контроль (күзөтчөлек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында" 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боөрыгы белән расланган форма буенча төзелә. 3.2.3. Контрольдә тотылуы зат кисәтү алган

көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.2.4. Каршы килүдә булырга тиеш:

- 1) каршы килү жибәрелә торган контроль орган исеме;
- 2) индивидуаль эшкуар яисә граждан булган юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы), шулай ук контактлы телефон номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм контрольдә тотыла торган затка җавап жибәрелергә тиешле почта адресы;
- 3) кисәтү датасын һәм номерын;
- 4) контрольдә тотылуы зат игълан ителгән кисәтүләр нигезендә дәлилләр;
- 5) контрольдә тотыла торган зат кисәтү алу датасын;
- 6) шәхси имза һәм дата.

3.2.5. Кирәк була калса, контрольдә торучы зат каршылык белдерүендә үз дәлилләрен раслау өчен тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчermәләрен кушымта итеп бирә.

3.2.6. Контроль орган аны алганнан соң унбиш эш көне эчендә кисәтүгә карата каршылыкны карый.

3.2.7. Каршылыкны карау нәтижеләре буенча контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) кисәтү формасындагы каршылыкны канәгатьләндерә;
- 2) баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, каршылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.2.8. Контроль орган кисәтүгә карата ризасызлык белдерелгән көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча каршы килү нәтижеләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.2.9. Шул ук нигезләр буенча каршылыкның кабат жибәрү рөхсәт ителми.

3.2.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәрү өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.3. Консультация бирү

3.3.1. Контрольдә тотучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мäsьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибендә.

3.3.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) контрольдә тотыла торган затларның һәм аларның вәкилләренә контроль органы вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бертиплы мөрәжәгатләр (10 нан артык бер типтагы мөрәжәгатләр) буенча язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.3.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.3.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язмача консультация бирү түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

1) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе;

3.3.6. Контрольдә тотылучы зат 2006 елның 02 маендагы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турындагы гаризаны җибәрергә хокуклы. "Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 59-ФЗ номерлы.

3.3.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.4. Профилактик визит

3.4.1. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан йә видео-конференция-элемент куллану юлы белән уздырыла.

Профилактика визитының дәвамлылыгы эш көне дәвамында ике сәгатьтән артмый.

3.4.2. Инспекторга карата мәжбүри профилактик визит үткәрә:

1) күпфатирлы йортлар белән идарә итү өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольлек итүче затлар мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлек башлану турында мәгълүматлар булганда);

2) шактый хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары контроль объектын күрсәтелгән категориягә кергү турында карар кабул ителгән көннән алып бер елдан да соңга калмыйча.

3.4.3. Контроль орган контрольдә тотылучы затка профилактика визитын үткөрү турында аны үткөрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр җибәрә.

Контроль астындагы зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы.

3.4.4. Профилактика визиты йомгаклары буенча инспектор профилактик визит үткөрү турында акт төзи, әле Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә формада.

3.4.5. Контроль органы үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә алып бара.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольдә тотылучы затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләр була:

инспектор һәм контрольдә торучы зат яки аның вәкиле арасында очрашу, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш);

документлар, башка материаллар сорату;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрақларынан тыш).

4.1.3. Контрольдә торучы зат белән үзара аралашканда Контроль орган тарафыннан башкарыла торган контроль чаралар үткәру нигезләре::

1) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

2) контроль чаралар үткәру планына кертелгән контроль чараларны үткәру вакыты житү;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) N 248-ФЗ Федераль законының 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрақларда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар контроль органның вәкаләтле вазыйфай затларының биремнәре, шул исәптән федераль закон белән билгеләнгән очрақларда, контроль органның эш планындагы биремнәрне дә кертеп, инспекторлар тарафыннан үзара бәйләнешсез үткәрелә.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелми торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәругә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге Контроль гамәлләр башкару юлы белән үткәрелә:

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документларны теркәү;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәру өчен, шулай ук документар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне үткәргүгә карата әлеге контроль чарасын үткәргү турында нигезләмәнең әлеге пунктының беренче абзацында каралган карар кабул итү таләп ителми.

Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргү турында карар формалары Россия Икътисади үсеш министрлыгының "Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында" 2021 N 151 боерыгы белән расланды.

4.1.6. Контроль чаралар Контроль органның контроль чараларын үткәргү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткәргүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Инспектор контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чара тәмамлангач, Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзелә. №151 "Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында".

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Актка мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, акт мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серләргә тәшкит иткән контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә торучы зат шикаятне әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә жибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар нәтижәләре буенча контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль чарасы үткәргәндә контрольдә торучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта Контроль органы бурычлы:

контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә торучы затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне (алга

таба - күрсәтмә) ачыкланган бозуларны бетерү турында, эмма алты айдан артык булмаган (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә, шулай ук контроль рәвешендәге федераль законда каралган башка чараларга зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар уздыру турында күрсәтмә бирергә;

1) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны бетерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм алар тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматның гражданнар, оешмалар игътибарына мөмкин булган теләсә нинди ысулы белән илтеп житкерү хакында, тикшерү үткәргәндә гражданның, объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы оешмалар, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка объектларны, мондый объектларны, мондый объектларны һәм башка объектларны төзүне тыю турындагы таләбе белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр кичекмәстән барып житәргә.

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре яисә административ хокук бозу ачыкланса, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне тикшереп тору, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү мөмкинлеген булдырмау, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү, башка чаралар үткәрү буенча рекомендация бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.2.2. Күрсәтмә әлеге Нигезләмәнең 4 нче кушымтасы нигезендә форма буенча рәсмиләштерелә. 4.2.3. Контрольдәге зат күрсәтмәне үтәү срогы чыкканчы, мәжбүри таләпләрне бозуларның ачыкланган очраklarын бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр кушып, күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә. 4.2.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы тәмамланганнан соң йә контроль органы күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алган очракта, тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүматлар нигезендә, карарларның үтәлешен бәяли.

4.2.5. Күрсәтмәне контрольдә тотучы зат тарафыннан үтәү очрагында, контроль орган контрольлек итүче затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жиһәрә.

4.2.6. Күрсәтелгән документлар һәм контрольлек итүче зат тарафыннан алар нигезендә яисә мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлык мониторингы) үтәүне күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә тапшырылмаса, карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел, Контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визиты, рейд тикшерүе яки документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.2.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.6 пункттында каралган контроль чараны үткәру нәтижәләре буенча Контроль орган карарның тиешенчә үтәлмәве яки тиешенчә башкарылмавы ачыкланса, ул әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пункттындагы 1 пунктчасында каралган карарны, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, янә контрольдә тотучы затка тапшыра.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрә.

4.3. Планлы тикшерү чаралары

4.3.1. Планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына контроль орган тарафыннан төзелә торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы тикшерү чаралары планы нигезендә үткәрелә.

4.3.2. Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру төре, дәвамлылығы зыян (зарар) китерү хәвеф-хәтәренә туры китереп билгеләнә.

4.3.3. Контроль орган планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләрен үткәрергә мөмкин:

инспекция визиты;

рейд тикшерүе;

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

4.3.4. Шактый хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәру вакыты – 3 елга бер тапкыр.

Уртача һәм жиңелчә риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәру вакыты – 4 елга бер тапкыр.

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралар

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.4.2. Планнан тыш контроль чарасын үткәру турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара бэйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенен 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

4.4.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлегә чара мондый килештерүдән соң үткәрелә.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлана, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормашка ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.5.2. Контроль органы карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дөрөслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, Контроль орган контрольдә торучы зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлегә таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны Контроль органга җибәрергә тиеш.

4.5.3. Документар буенча тикшерү үткәрү срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләпләрдә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тапшырырга;

2) контрольдә торучы затка контроль органы мәгълүматын җибәргәннән соң чор:

контрольдә тотылучы зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.5.4. Документар тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлегә:

1) язма аңлатма алу;

2) документлар таләп итү;

3) экспертиза.

4.5.5. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көннән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатма язулары ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфай затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә торучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитлары сүзләреннән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәс язулары турында билге ясыялар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.6. .Контроль чара үткәрү барышында инспектор контрольдә торучы затка, контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү өчен кирәкле һәм (яки) әһәмиятле булган документларны һәм (яки) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотосурәтләр, аудио һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, мәгълүмат банкларын, шулай ук электрон мәгълүматны йөртү чараларын таләп итәргә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылуы зат әлеге таләп алынган көннән алып 10 эш көне эчендә таләп ителә торган документларны Контроль органына жибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга документлар бирүнең мөмкин булмавы турында, аның дәвамында контрольдә тотыла торган зат теркәлә торган документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.5.7. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотылуы зат (аның филиаллары, вәкилләләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре эксперт бәяләмәсе белән контроль орган тарафыннан расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерү документар тикшерү үткәрү тәмамланган көнне Контроль органы урнашкан урын буенча башкарыла. Документлар буенча тикшерү акты формасы Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы боерыгы белән расланган. N 151.

4.5.9. Акт контроль органы тарафыннан контрольдә тотыла торган затка документлар тикшерүе тәмамланганнан соң биш эш көннән дә соңга калмыйча 248-ФЗ Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә жибәрелә.

4.5.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

4.6. Күчмә тикшерү

4.6.1. Әлеге Нигезләмә максатларында күчмә тикшерү астында житештерү объектларына ия һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контрольлек итүче зат белән, мондый зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук контроль органы карарлары үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган комплекслы тикшерү чарасы аңлашыла.

4.6.2. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеозәлемтә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.6.3. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) Контроль органы карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә торучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгы һәм дәрәҗәгә белән танышырга;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.24 пунктындагы икенче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча, эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавының) һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылуның мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.6.4. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәрү очракларынан тыш, 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә нигезендә үткәрелергә мөмкин.

4.6.5. Контроль орган контрольдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында, күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчәрмәләрен контрольдә тотылучы затка жиберү юлы белән, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

4.6.6. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.6.7. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшкуарлык субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

4.6.8. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегә:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма аңлатмалар алу;
- 4) документлар таләп итү;
- 5) экспертиза.

4.6.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сораштырулар беркетмәсендә теркәлә, ул сораштырыла торган зат тарафыннан бирелгән белешмәләрнең дәрәслеген раслый торган, шулай ук контроль чара актында алынган белешмәләр контроль чара өчен зур әһәмияткә ия булган очракта теркәлә.

4.6.10. Мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, тикшерү, сораштыру үткәргәндә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилларне теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилларен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенен кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясә законнары таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Контрольдә тотылучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор Россия Икътисади үсеш министрлығының 2021 елның 31 мартындагы боерыгы белән билгеләнгән форма буенча күчмә тикшерү акты төзи. N 151.

Фотога төшерү, аудио-һәм видеоязма үткәрү турындагы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

Акты дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоәлемтә аша чыгып тикшерү үткәргән очракта, Нигезләмәнең әлеге пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүне үткәрү (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольдә тотылучы зат булмау сәбәпле, йә контрольлек итүче зат эшчәнлегенен фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә күчмә тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән контрольлек итүче затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, инспектор сәбәпләрне күрсәтеп, күчмә тикшерү уздыру мөмкинлегә булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәрү мөмкинлегә турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәргәнчегә кадәр, әлеге чор кысаларында контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Контрольдә торучы зат шәхси эшмәкәр, граждән булганда, Контроль органга контроль чаралар уздырганда була алмау мөмкинлегә турында түбәндәге очракларда мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;

2) судларны, хокук саклау органнарын, хэрби комиссариатларны чакыру (хэбэрнамэлэр, көн тэртибе) буенча тикшерү үткөрү турында карарда күрсәтелгән вакытка килү зарурлыгы;

3) Россия Федерациясе Жинаять- процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткөргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;

4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кәргәндә контроль чаралар үткөрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.7. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.7.1. Тикшеренү визиты астында конкрет контрольдә тотылПроизводственная торган зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлек итү юлы белән уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.7.2. Инспекция визиты контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затка һәм әлегЗә Нигезләмәнең 1.9 пункттында күрсәтелгән объектлар милекчәләренә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәмин итәргә тиеш.

Инспекция визитын үткөрү вакыты бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.3. Инспекция визиты барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегә:

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны таләп итү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоәлемтә аша үткәрергә рөхсәт ителә.

4.7.4. Планнан тыш инспекция визиты бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткөрү очрактарыннан тыш, 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешә нигезендә генә үткәреләргә мөмкин.

118. Рейд тикшерүе астында, әлегә Нигезләмә максатларында, территориядә урнашкан берничә зат булган, алардан файдалана яки идарә итә торган житештерү объектларыннан файдалану (файдалану) буенча мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль чара аңланыла.

4.7.6. Рейд тикшерүе әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларга хужа булуны, аннан файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контроль астындагы затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе вакытында бер контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.7. Рейд тикшерүе барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегә:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.7.8. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торақ биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәмин итәргә тиеш.

4.7.9. Рейд барышында мәжбүри таләпләрне бозу очрақлары ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткән урында, мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә торучы затка карата контроль чарасының актын төзи.

4.7.10. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенәң 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.7.11. Әлеге Нигезләмәнең 4.7.3 һәм 4.7.7 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5 - 4.5.7, 4.6.9 - 4.6.11 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.8.1. Контроль органы мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә Контроль органында булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында килә торган мәгълүматларны, шулай ук «Интернет» челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматларны жыя, анализлай.

4.8.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәтү барышында зыян (зарар) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зарар) куркынычы янау фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, мәжбүри таләпләрне бозулар турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр тикшерү органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

248 - ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында каралган тәртиптә, мондый мөмкинлекне контроль рәвеше турында Федераль законда, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы Законнында күрсәткән очракта, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы турындагы федераль законда шундый мөмкинлек күрсәтелгән очракта.

4.9. Күчмә тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү дигәндә контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.9.2. Күчмә тикшерү контрольдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.9.3. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиалларының, Вәкилләренен, аерым структур бүлекчәләренен) урнашкан (эшчәнлек алып бару), гражданның эшчәнлек алып бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольлек итүче зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларда һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) урыннарны карау гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.9.4. Урында карап тикшерү контрольдә торучы затка мәгълүмат бирмичә үткәрелә.

Бер объектта (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектта) урында карап тикшерүне уздыру вакыты, әгәр Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән дә артмый.

4.9.5. Урында карап тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9.6. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча инспектор 2 нөсхәдә беркетмә төзи, шуларның берсе контроль затка тапшырыла, ә икенчесе күчмә тикшерү алып баручы инспекторда кала.

Контроль орган карарларына, Контроль орган вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затларның хокукларын бозуга китергән карарлары яисә гамәлләр (гамәл кылмау) кабул ителгән контрольдә тотыла торган зат шикаять белдерү хокукына ия.

5.2. Контроль органы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына), контроль органның муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торган затларның хокукларын бозуга китергән карарларына карата Россия Федерациясе законнары нигезендә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан шикаять бирелергә мөмкин.

Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә контроль орган эшчәнлегенә нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нәтижәлелек һәм нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

66. Контроль орган эшчәнлегенә нәтижәлелеге һәм эффективлығы күрсәткечләре системасына керә:

6.1.1. 1) алар буенча максатчан (план) күрсәткечләр билгеләнә торган һәм контроль орган аларга ирешүне тәэмин итәргә тиеш булган, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зарарны) минимальләштерү дәрәжәсен, тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зарар) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсен чагылдыра торган контроль төренә төп күрсәткечләре

6.1.2. Контроль эшчәнлекне мониторинглау, аның анализы, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау өчен кулланыла торган күрсәткечләр һәм алар барлыкка килү куркынычын (зыянны) бетерү дәрәжәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлый торган сәбәпләрне ачыклау, шулай ук контрольдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсен билгеләү өчен кулланыла торган күрсәткечләр

6.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

- мәжбүри таләпләрне бозулар арасынан бетерелгән бозулар өлеше - 50%;
- чираттагы календарь елга планлы контроль чараларны үткәру планын үтәү өлеше - 100%;

- контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятләр өлеше - 10%;

- контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 10%;

- тикшерү нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма административ йогынты ясауның тиешле чаралары күрелмәгән - 5%;

- контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 75%;

- Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган карарлардан тыш, контроль орган чыгарган карарларның гомуми саныннан суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның өлеше - 5%.

6.3. Индикатив күрсәткечләр:

1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү чаралары саны;

2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль чаралар саны;

3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килү-килмәүне ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе нигезендә үткәрелгән планнан тыш тикшерү чаралары саны;

4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль чараларның гомуми саны;

5) хисап чорында уздырылган КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль чаралар саны;

- 6) хисап чорында дистанцион хезмэттэшлек чараларын кулланып үткөрөлгөн контроль чаралар саны;
- 7) хисап чорында үткөрөлгөн мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль чаралар саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;
- 11) хисап чорында контроль чаралар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 10) хисап чорында тикшерү чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тарткан контроль чаралар үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль чаралар үткөрөлгән исәпкә алынган контрольдә тотылучы затлар саны;
- 18) хисап чорында контрольдә тотучы орган тарафыннан карап тикшерү срогы бозылган шикаятьләр саны;
- 19) контроль органнарының вазыйфай затларының суд тәртибендә жиберелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъвалау турында хисап чорында дөгъва гаризалары саны;
- 22) контрольдә торучы затлар тарафыннан хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатләндерү турында карар кабул ителгән суд тәртибендә жиберелгән контроль (күзәтчелек) органнары карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 18) муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткөрөлгән һәм аларның нәтижәләре дәрәс түгел дип танылды һәм (яисә) хисап чорында юкка чыгарылды торган контроль чаралар саны.»;

6.4. вәкаләтле орган, төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләрне һәм контроль төренәң индикатив күрсәткечләре турында белешмәләрне күрсәтеп, ел саен муниципаль контроль турында (алга таба - еллык доклад) доклад әзерли, шул исәптән төп күрсәткечләргә ирешүгә профилактик чараларның һәм контроль (күзәтчелек) чараларының йогынтысы турында да.

Контроль органның еллык доклады, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясындагы 10 өләше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә җавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча Интернет челтәрендә администрациянең рәсми сайтында урнаштырыла.

Төзеклэндерү өлкәсендә мөлкәти
контрольне гамәлгә ашыру
турында нигезләмәгә
1 нче кушымта

Контроль объектларын муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру
кысаларында риск категориясенә кертү критерийлары

1. Шактый хәвеф-хәтәр категориясенә биналарга, төзелешләргә,
корылмаларга, жир кишәрлекләренә (янәшәдәге территорияләргә) якин
территорияләр керә.

- уртача куркыныч категориясенә биналарның, төзелмәләренң,
корылмаларның элмә такталары, фасады, кече архитектура формалары,
стационар булмаган төзелмәләр һәм корылмалар, мәгълүмат такталары,
күрсәткечләр, киртәләү жайланмалары керә;

3. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең барлык башка объектлары да
түбән риск категориясенә керә.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль

контроль турындагы нигезләмәгә

2 кушымта

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының _____ авыл җирлеге территориясен төзеклэндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.

2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм федераль законнарда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү максатларында чыгарылган Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларыннан

файдалану мөмкинлеген тээмин итүгө карата мәжбүри таләпләр бозылу билгеләрен ачыклау.

3. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, индивидуаль эшкуарлардан, граждандардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималының һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләрнең мәжбүри таләпләрен һәм (яисә) рискын бозу барлығы турында таныкый ала торган гамәлләр (гамәл кылмау) турында мәгълүматлар алу.

4. Контроль чара йомгаклары буенча бирелгән мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәләше турында мәгълүмат булмау.

Төзекләндерү өлкәсендә матди
контрольне гамәлгә ашыру турында
нигезләмәгә
3нче кушымта

Тикшерү органы күрсәтмәсе формасы

Контроль

орган бланкы _____ (контрольдә тотыла
торган затның тулы исеме күрсәтелә)
_____
(контрольдә
тотыла торган зат житәкчесенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган
очракта) күрсәтелә)
_____
(контрольдә тотыла
торган затның урнашкан урыны адресы күрсәтелә)

№ _____, _____ " _____ " _____ елның 20 _____
профилактик визиты АКТ (төзелеш урыны)

Профилактик визит түбәндәгеләргә карата үткәрелде:

_____
_____
(юридик затның, шәхси эшмәкәрнең исеме, фамилиясе, исеме, атасының
исеме (соңгысы - булган очракта)

ИНН

_____
(юридик зат, шәхси эшмәкәр өчен)
адресы буенча яшәүче:

_____
(гражданның теркәлүе һәм факттагы яшәү урыны адресы)

_____
адресы буенча урнашкан:

_____
(почта индексы, өлкә, шәһәр, урам, йорт)

_____
Профилактик визит муниципаль контроль турындагы Нигезләмә
кысаларында үткәрелде

_____
(контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча
йә элементә видео-конференцияләрен куллану юлы белән)
сәгатьтән. _ . сәгатькә кадәр.

Профилактика визитын уздырганда _____

(житэкченең, башка вазыйфай затның яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленең, индивидуаль эшқуарның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта)

Контроль астындагы затның эшчәнлек төре:

Контроль объектлары төрләре:

(Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешендә каралган саннан контроль объектлары төрләре күрсәтелә).

Контроль объектларының куркыныч категориясе:

Профилактик визит түбәндәге вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелгән:

Профилактика визитын үткәрү барышында түбәндәге мәсьәләләр буенча консультацияләр уздырылды (әгәр консультацияләр үткәрелсә):

Профилактика визитын үткәрү нәтижәләре буенча:

(контрольдә тотыла торган затка үз эшчәнлегенә карата куела торган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итүгә күрсәтү йә

үзенә караган контроль объектларына, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына, нигезләргә һәм киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында

хәвәф-хәтәр категориясе, шулай ук контроль контроль эшчәнлек төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында
(күзәтчелек) үткәрелә торган чаралар

_____ контроль объектына карата, аның тиешле хәвәф-хәтәр категориясенә каравыннан чыгып;

_____ профилактик визит нәтижеләре буенча контроль объектларының турыдан-туры турыдан-туры күзаллавы ачыкланган очракта

_____ закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә мондый зыян (зыян) китерү куркынычы ачыкланганнар күрсәтелә

_____ норматив хокукый акт таләпләрен билгели торган сылтама белән мәжбүри таләпләргә бозу)

_____ Кушылып бирелгән документлар һәм материаллар исемлегә:

_____ Профилактик визит уздырган затларның имзалары:

_____ Профилактика визитын үткәрү акты белән танышты, акт күчermәсен барлык кушымталар белән алды:

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле вазыйфасына)

"__" _____ 20__ ел _____
(имза)

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль
контрольне гамэлгэ ашыру
турында нигезлөмөгө
4нче кушымта

Контроль орган күрсәтмәсенең формасы

Контроль орган бланкы _____
(контрольдә тотыла торган зат житәкчесе вазифасы күрсәтелә)

_____ (контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә) _____
_____ (контрольдә тотыла торган зат житәкчесенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта)) _____
_____ (контрольдә тотыла торган затның урнашкан урыны адресы күрсәтелә)

КҮРСӘТМӘ

_____
_____ (контрольдә тотылучы затның тулы исеме күрсәтелә юнәлеш килешендә) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында
Нәтижәләр _____ буенча
_____,
(Контроль орган карары нигезендә контроль чараның төре һәм формасы күрсәтелә)
үткәреп бергән

_____ (контроль органның тулы исеме күрсәтелә) карата
_____
(контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә) "___"
_____ елдан "___" _____ елга кадәр
_____

(контроль чараны уздыру турында контроль орган актының исеме һәм реквизитлары күрсәтелә) закон таләпләренең мәжбүри _____ бозылуы ачыкланган:

(әлеге мәжбүри таләпләр куелган норматив хокукый актларның структур берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар санап үтелә)

Баян ителгәннәр нигезендә, 90 статьяның 2 өлешендәге 1 пункты нигезендә

" 248-ФЗ номерлы

Россия Федерациясендә муниципаль контроль һәм күзәтчелек

(Контроль органның тулы исеме күрсәтелә) түбәндәгеләрне күздә тот:

1. Мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны вакытында билгеләргә

"__" _____ 20__ елны кертеп.

2. Белдерергә _____

(контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү турында;

юкка чыгаруны раслый торган документлар һәм белешмәләр кушымтасы белән таләпләр

мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар, вакытына кадәр

"__" _____ 20__ елны кертеп.

Әлеге күрсәтмәне билгеләнгән вакытта үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка тартыла.

(контроль чаралар (контроль чаралар (контроль чаралар үткәргә уздыруга вәкаләтле уздыруга вәкаләтле вәкаләтле вазыйфай затның зат вазыйфасы) вазыйфай зат фамилиясе, исеме, атасының имзасы) исеме (булган очракта)